

ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
STUDY HAPPINESS OF MBA STUDENTS WITH SPECIAL PROJECT
RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

บุญณภัส เทลากลม
สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Boonapat Laoklom
E-mail Boonapat.acmit@gmail.com
Faculty of Business Administration Program in Accounting
Ramkhamhaeng University
Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2) เพื่อศึกษาความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 370 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน ด้วยสถิติการทดสอบแบบ t-test และแบบสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD

ผลการทดสอบพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีปัจจัยด้านประชากร ด้านอายุ ด้านสถานภาพ และด้านสาขาวิชาต่างกัน ทำให้ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงต่างกัน และนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีปัจจัยด้านประชากร ด้านเพศ ด้านภูมิลำเนา ด้านที่พักอาศัยของนักศึกษา และนักศึกษาเดินทางโดยต่างกัน ทำให้ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงไม่ต่างกัน

ความสำคัญ : ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ABSTRACT

Research subject Study happiness of MBA students, special program, Ramkhamhaeng University The objectives are (1) to study the study happiness of MBA students at the special project, Ramkhamhaeng University (2) to study the study happiness of MBA students, special project, Ramkhamhaeng University Classified by personal factors The samples used in the research were 370 MBA master degree students, special project, Ramkhamhaeng University by using questionnaires as a tool for data collection. And the statistics used in the analysis Descriptive statistics include frequency, percentage, mean, and standard deviation. Hypothesis test With t-test statistics and one-way ANOVA statistics. If the differences are found, they will be compared in pairs by LSD method.

The test results showed that MBA students, special program, Ramkhamhaeng University Which have different demographic, gender, marital status, age and field of study Makes the study happiness of MBA students with special projects, Ramkhamhaeng University different and MBA students, a special project at Ramkhamhaeng University that has population factors Domicile Student housing And students traveling differently Making the happiness in learning of MBA students at special programs, Ramkhamhaeng University is no different.

Keyword : Study happiness of MBA students with special project Ramkhamhaeng University

บทนำ

เจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ การยอมรับ และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนฯ เพื่อนำมากำหนดแนวคิดของการจัดการศึกษา วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมายการพัฒนาการศึกษา บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา รวมทั้งโครงการเร่งด่วนที่สำคัญ และการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ผลการพัฒนาการศึกษาในช่วงปี 2552 – 2559 พบว่า ไทยประสบความสำเร็จในหลายด้าน และยังมีอีกหลายด้านยังเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนในระยะต่อไป ได้แก่ ด้านโอกาสทางการศึกษา ด้านคุณภาพการศึกษา ด้านประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการใช้จ่ายงบประมาณทางการศึกษา

วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) คือ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ” วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทผู้ดีของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4)

เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือ เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับระดับความสุขของนักศึกษา ระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อม และพัฒนาความสุขของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ให้มีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดี รวมทั้งนำไปสู่การจัดการบริการหรือการจัดกิจกรรมที่สนับสนุนและส่งเสริมสุขภาพจิตของนักศึกษาให้สามารถดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้อย่างมีความสุข ประสบความสำเร็จและพร้อมที่จะเป็นมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ ของนักศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสุขของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อศึกษาความสุขของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ขอบเขตงานวิจัย

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จึงใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) โดยที่ทางผู้วิจัยได้กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ 0.05 จึงทำให้มีระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และจากการเปิดตาราง พบว่าจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะต้องทำศึกษานั้นอยู่ที่ จำนวน 370 คน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหาและประเด็นการศึกษา เพื่อศึกษาความสุขของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามปัจจัยต่าง ๆ โดยการศึกษาประกอบด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ ปัจจัยด้านประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ สหวิชา ภูมิภาค ที่พักอาศัยของนักศึกษาและนักศึกษาเดินทางโดย

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ด้าน Happy Body (สุขภาพดี) ด้าน Happy Heart (น้ำใจงาม) ด้าน Happy Relax (ผ่อนคลาย) ด้าน Happy Brain (หาความรู้) ด้าน Happy Soul (ทางสงบ) ด้าน Happy Money (ปลอดภัย) ด้าน Happy Society (สังคมดี) และด้าน Happy Family (ครอบครัวดี)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความสุขของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. ทำให้ทราบถึงความสุขของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับความสุข

“ความสุขความเจริญอันแท้จริงนั้น หมายถึง ความสุขความเจริญที่บุคคลแสวงหา มาได้ด้วยความเป็นธรรมทั้งในเจตนา และการกระทำไม่ใช่ได้มาด้วยความบังเอิญ หรือด้วยการแก่งแย่งเบียดเบียนมาจากผู้อื่น” พระบรมราชาวาทในพระราชพิธีกาญจนาภิเษก ทรงครองราชย์ครบ 50 ปี 2539

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2552) ความสุข คือ สิ่งที่เราต่างแสวงหา บ้างก็ค้นจนเจอ บ้างก็ใช้เวลาเกือบทั้งชีวิต โดยเฉพาะคนทำงานที่ต้องใช้เวลาส่วนใหญ่หมดไปกับหน้าที่จนเหนื่อยล้าและไม่มีเวลาทำสิ่งอื่น โดยไม่เคยรู้เลยว่าความสุขที่แท้จริงเป็นสิ่งที่ทุกคนสร้างเองได้ แค่รู้จักใช้ชีวิตอย่างสมดุล หรือจัดสรรชีวิตส่วนตัวและชีวิตการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี แต่ก็มีหลายคนบ่นว่าเป็นเรื่องยากจะทำได้ เราจึงมีเคล็ดลับง่ายๆ ในการเริ่มต้นสร้างสมดุลให้ชีวิตมาแบ่งปันกัน

ชาลวิทิต วสันต์ธนารัตน์ (2559: หน้า 6 - 15) ความสุข 8 ประการ หรือ Happy 8 การเป็นผู้มีสุขภาพดี ดูแลตนเองไม่ให้เป็นที่อิจฉาของผู้อื่น (Happy Body) การเป็นผู้ที่มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น (Happy Heart) การเป็นผู้ที่สามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเอง (Happy Relax) การเป็นผู้รักการเรียนรู้และเป็นผู้มีอาชีพ ในงานของตนเอง (Happy Brain) การเป็นผู้มีคุณธรรมและความกตัญญู (Happy Soul) การเป็นผู้ใช้เงินเป็น (Happy Money) การเป็นผู้ที่รักและดูแลองค์กร / สังคมของตนเองได้ (Happy Society) และการเป็นผู้ที่รักและดูแลครอบครัวตนเองได้ (Happy Family)

ดังนั้น ผู้วิจัยให้ความหมายของความสุข หมายถึง ถ้าอยากให้ชีวิตนี้มีความสุขมาก มีทุกข์น้อย ก็ควรศึกษาเรียนรู้ว่า ความทุกข์คืออะไร เกิดขึ้นได้อย่างไร ดับได้อย่างไร ด้วยวิธีใด และความสุขคืออะไร เป็นอย่างไร เกิดขึ้นอย่างไร สุขประเภทใดควรเสพหรือไม่ควรเสพ แล้วท่านผู้อ่านจะมีความสุขในชีวิตมากขึ้นๆ ความสุขกายสบายใจ ความสุขเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา ความสุขจะช่วยให้มนุษย์มีชีวิตดีขึ้น

จากการศึกษาและทบทวนตามแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องแล้วสามารถแยกความสุขของแต่ละบุคคลเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียน ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความสุขไว้ ดังนี้

ด้านที่ 1 Happy Body (สุขภาพดี) หมายถึง มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงก็จะจิตใจที่ดี ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งเกิดจากการรู้จักใช้ชีวิต เลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ พักผ่อนอย่างเพียงพอ

ด้านที่ 2 Happy Heart (น้ำใจงาม) หมายถึง การมีน้ำใจ การคิดถึงคนอื่น มีน้ำใจเอื้ออาทรต่อกันและกัน เนื่องจากมีความเชื่อว่าความสุขที่แท้จริงคือการเป็นผู้ให้ และการรู้จักบทบาทของเจ้านาย ลูกน้อง บทบาทของคุณพ่อ บทบาทของคุณแม่ และผลของการกระทำของตนเองต่อสิ่งต่าง ๆ

ด้านที่ 3 Happy Relax (ผ่อนคลาย) หมายถึง การรู้จักการผ่อนคลายกับสิ่งต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต เมื่อชีวิตในชีวิตประจำวัน มีวิธีจัดการความเครียด ต้องหาวิธีผ่อนคลาย เพื่อรักษาสมดุลของชีวิตไว้

ด้านที่ 4 Happy Brain (หาความรู้) หมายถึง การศึกษาหาความรู้ การพัฒนาตนเองตลอดเวลา เพื่อให้เป็นผู้มีอาชีพ และเพื่อให้เกิดความมั่นคงก้าวหน้าในหน้าที่การงาน เพราะเชื่อว่า ถ้าเราทุกคนแสวงหาความรู้ใหม่ๆ มาเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ก็จะเป็นอีกหนึ่งแรงผลักดัน ช่วยให้องค์กรพัฒนาขึ้นด้วยบุคลากรที่มีศักยภาพ

ด้านที่ 5 Happy Soul (ทางสงบ) หมายถึง มีความศรัทธาในศาสนา มีคุณธรรมและศีลธรรมในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ควรมีคุณธรรมอื่น ๆ เช่น การเป็นคนดี มีศรัทธาต่อศาสนา มีศีลธรรมในการดำเนินชีวิต มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยตรงต่อเวลา เป็นต้น

ด้านที่ 6 Happy Money (ปลอดภัย) หมายถึง เป็นผู้ใช้เงินเป็นมีเงินเก็บ รู้จักใช้ เป็นหนี้อย่างมีเหตุผล ปลูกฝังนิสัยอดออม ประหยัด รู้จักใช้ วิธีเงิน ไม่ใช่สุรุ่ยสุร่าย ใช้จ่ายแต่เท่าที่จำเป็นและมีความสามารถในการชำระหนี้ สามารถจัดการรายรับรายจ่ายของตนเองและครอบครัว โดยอาจทำบัญชีรายรับ รายจ่าย

ด้านที่ 7 Happy Society (สังคมดี) หมายถึง การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรและสังคม มีความรักสามัคคีเอื้อเฟื้อต่อชุมชนที่ตนทำงาน และพักอาศัย มีสังคมและสภาพแวดล้อมที่ดี ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

ด้านที่ 8 Happy Family หมายถึง การมีครอบครัวที่อบอุ่นและมั่นคง ให้ความสำคัญต่อครอบครัว และครอบครัวเป็นกำลังใจที่ดีและมีส่วนช่วยเหลือ เพราะครอบครัวเป็นเหมือนภูมิคุ้มกันเป็นกำลังใจเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาหรืออุปสรรคในชีวิต การมีครอบครัวเข้มแข็งจะทำให้สังคมมั่นคงด้วย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

1. ด้านเพศกับความสุขในการเรียน

จตุรวัดน์ ฝนิกรรัมย์ (2560) การเปรียบเทียบระดับความสุข ตามภูมิหลังของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาเพศหญิงมีความสุขมากกว่านักศึกษาเพศชาย

ณิชารีย์ แก้วไชยษา (2559) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงาน ได้แก่ และปัจจัยทำนายความสุขในการทำงาน ได้แก่ ทุนพลังใจทางบวก อายุการทำงาน และการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. ด้านอายุกับความสุขในการเรียน

นฤมล แสงวงผล (2554) พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อความสุขในการทำงานไม่แตกต่างกัน และปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงาน ได้แก่ การติดต่อสัมพันธ์ ความรักในงาน ความสำเร็จในงาน และเป็นที่ยอมรับ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความสุขในการทำงาน

ณิชารีย์ แก้วไชยษา (2559) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงาน ได้แก่ อายุ และปัจจัยทำนายความสุขในการทำงาน ได้แก่ ทุนพลังใจทางบวก อายุการทำงาน และการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. ด้านสถานภาพกับความสุขในการเรียน

นฤมล แสงวงผล (2554) พบว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีผลต่อความสุขในการทำงานไม่แตกต่างกัน และปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงาน ได้แก่ การติดต่อสัมพันธ์ ความรักในงาน ความสำเร็จในงาน และเป็นที่ยอมรับ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความสุขในการทำงาน

ณิชารีย์ แก้วไชยษา (2559) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงาน ได้แก่ สถานภาพสมรส และปัจจัยทำนายความสุขในการทำงาน ได้แก่ ทุนพลังใจทางบวก อายุการทำงาน และการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. ด้านสาขาวิชากับความสุขในการเรียน

แพรวพรรณ โสมาศรี (2556) นิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่ต่างกัน มีการใช้ชีวิตโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จตุรวัดน์ ฝนิกรรัมย์ (2560) การเปรียบเทียบระดับความสุข ตามภูมิหลังของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี มีความสุขมากกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่อื่นๆ

5. ด้านภูมิลำเนากับความสุขในการเรียน

ณัฐดนัย เอี่ยมวัฒนเสรีและคณะ (2560) พบว่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตของนิสิต ได้แก่ ภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล รู้สึกไม่พึงพอใจในที่พักอาศัย ความสัมพันธ์กับเพื่อนๆ ในมหาวิทยาลัยไม่ดี มีจำนวนเพื่อนสนิทมาก ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยหรือคณะ

จตุรวัฒน์ ฝนิกรรัมย์ (2560) การเปรียบเทียบระดับความสุข ตามภูมิหลังของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาศาสาวิชาเทคโนโลยีธรณี มีความสุขมากกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่อื่น

6. ด้านที่พ่อกอาศัยของนักศึกษา กับความสุขในการเรียน

ณัฐดนัย เอี่ยมวัฒน์เสรีและคณะ (2560) พบว่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตของนิสิต มีทั้งหมด 16 ตัวแปร ได้แก่ เพศชาย มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล กลุ่มสาขาวิชาสายศิลป์ ค่าใช้จ่ายที่ได้รับมากกว่า 8,000 บาทต่อเดือน รู้สึกไม่พึงพอใจในที่พักอาศัย

ณินดา พิศเพลิน และลัดดาวัลย์ เกษมเนตร (2561) ความสุขของนักศึกษาในการใช้ชีวิตในหอพัก นักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง เขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย แยกตามคณะวิชาและระยะเวลาที่พ่อกอาศัยในหอพัก

7. ด้านนักศึกษาเดินทางโดยกับความสุขในการเรียน

อนนต์ศรี วงษ์ชัยสุวรรณ (2552) รูปแบบการเดินทางของนักเรียนพบว่านักเรียนส่วนใหญ่เดินทาง โดยรถยนต์ส่วนบุคคล รถโดยสารประจำทางและเดินเท้า โดยยานพาหนะทำให้ค่าใช้จ่ายและระยะเวลาการเดินทางแตกต่างกัน ช่วงเวลาการเดินทางขึ้นอยู่กับระดับชั้นของนักเรียน

ณภัทร เลขาวิฒนะ (2556) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้ปกครองนักเรียนที่เดินทางมารับส่งนักเรียนด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลจะเปลี่ยนมาเลือกใช้บริการรถรับส่งนักเรียน คือ ระยะทางในการเดินทางจากบ้านถึงโรงเรียน, เวลาในการรอคอยรถรับส่งนักเรียนที่จุดจอดรถ, และค่าใช้จ่ายในการใช้บริการรถรับส่งนักเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุพิชญ์กฤตา พักโพธิ์เย็น (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ส่วนใหญ่มีผลการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.51- 4.00 จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 2) ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการจัดการการศึกษา และปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ เจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียนของนักศึกษา และการสนับสนุน

จิราภรณ์ สรรพวิรวงศ์และคณะ (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสุขของนักศึกษามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ นักศึกษา 381 คนมีคะแนนความสุขเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากโดยมีคะแนน ความสุขในระดับมาก ทั้ง 9 ด้าน ด้านที่มีคะแนนมากที่สุด คือ การมีครอบครัวที่อบอุ่น แหล่งที่มาของความสุขที่มีคะแนนสูงสุดคือ ด้านความเสมอภาคเท่าเทียม ไม่ถูกแบ่งแยกจากความแตกต่างของภูมิลำเนา การเปรียบเทียบระดับความสุขของนักศึกษาพบว่านักศึกษาที่เรียนต่างกลุ่มวิชา มีความสุขไม่แตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) คือ การวิจัยที่มีการศึกษาตามสภาพที่เป็นไปตามธรรมชาติ โดยไม่มีการจัดกระทำหรือควบคุมตัวแปรใด ๆ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross sectional Study) คือ เป็นการเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว โดยใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือ กลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งสามารถรู้จำนวนประชากรที่แน่นอนได้ ผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีการเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) เพื่อกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จะเปิดตารางที่ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ 0.05 หรือคิดเป็นค่าความคลาดเคลื่อนที่ 5% ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยผลจากการเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน และสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการสุ่มแบบสะดวก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลนำเอามาวิเคราะห์สถิติ เพื่อการตอบข้อสมมติฐานของการวิจัยในเรื่องที่กำลังศึกษานี้ ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้เป็นวิธีวิจัยเชิงสำรวจที่ใช้แบบสอบถามทั้งแบบปลายปิดและแบบปลายเปิด โดยแบบสอบถามถูกแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ สาขาวิชา ภูมิภาคที่พักอาศัยของนักศึกษาและนักศึกษาเดินทางโดย มีจำนวนคำถามทั้งหมด 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลความสุขของผู้ตอบแบบสอบถามความสุข 8 ประการ ของกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยประกอบด้วยการเป็นผู้มีสุขภาพดี ดูแลตนเองไม่ให้เป็นภาระของผู้อื่น (Happy Body) การเป็นผู้ที่มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น (Happy Heart) การเป็นผู้ที่สามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเอง (Happy Relax) การเป็นผู้รักการเรียนรู้และเป็นผู้มีอาชีพในงานของตนเอง (Happy Brain) การเป็นผู้มีคุณธรรมและความกตัญญู (Happy Soul) การเป็นผู้ใช้เงินเป็น (Happy Money) การเป็นผู้ที่รักและดูแลองค์กร / สังคมของตนเองได้ (Happy Society) และการเป็นผู้ที่รักและดูแลครอบครัวตนเองได้ (Happy Family) มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 23 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดที่ถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 1 ข้อ

เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วยด้านเพศ อายุ สถานภาพ สาขาวิชา ภูมิภาคที่พักอาศัยของนักศึกษาและนักศึกษาเดินทางโดย

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงประมาณ ได้แก่ ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามเพศ โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยข้อมูลสถิติจะใช้สถิติ t-test ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2 เพื่อศึกษาความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามอายุ สถานภาพ สาขาวิชา ภูมิภาคที่พักอาศัยของนักศึกษาและ

นักศึกษาเดินทางโดย โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยข้อมูลสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย เรื่อง ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม ระดับความสุขอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับ ได้แก่ ด้าน Happy Soul (ทางสงบ) ด้าน Happy Family (ครอบครัวดี) ด้าน Happy Heart (น้ำใจงาม) ด้าน Happy Society (สังคมดี) ด้าน Happy Body (สุขภาพดี) ด้าน Happy Brain (หาความรู้) ด้าน Happy Relax (ผ่อนคลาย) และด้าน Happy Money (ปลอดภัย)

2. ผลการวิเคราะห์ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ สาขาวิชา ภูมิภาค ที่พักอาศัยของนักศึกษา และ นักศึกษาเดินทางโดย สามารถสรุปการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ลักษณะกลุ่มประชากรนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มี อายุ สถานภาพ และสาขาวิชาต่างกัน ทำให้ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงต่างกัน

2.2 ลักษณะกลุ่มประชากรนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศ ภูมิภาค ที่พักอาศัยของนักศึกษา และนักศึกษาเดินทางโดยต่างกัน ทำให้ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงไม่ต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สามารถสรุปได้ตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.1 ด้าน Happy Body (สุขภาพดี) ลักษณะประชากรกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ควรมีสภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชาววิทย์ วสันต์ธนาธิรต์ (2559 : หน้า 6 - 15) ที่กล่าวว่า การมีสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งเกิดจากการรู้จักใช้ชีวิต รู้จักกิน รู้จักนอน และสอดคล้องกับแนวคิดของพระมหาภูมิจัย (2553) ที่กล่าวว่า สุขกาย ภายที่ไม่มีโรคเป็นกายที่มีความสุขกายและสุขใจ คือ ใจที่ไม่กังวล เป็นใจที่มีความสุข ซึ่งภาวะที่กายและใจมีความสุขก็เกิดขึ้นไม่เกี่ยวกับเงิน

1.2 ด้าน Happy Heart (น้ำใจงาม) ลักษณะประชากรกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ควรมีน้ำใจเอื้ออาทรในการช่วยเหลือเพื่อนร่วมห้องเรียน ส่งผลให้เกิดความสุขทางใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพระเทพคุณาภรณ์ (2551) ที่กล่าวว่า ความสุขทางใจได้แก่ ความสุขที่สัมผัสได้จากจิต คือความสบายใจ ความสุขใจ ความอึดใจ ความพอใจ อันเกิดจากจิตใจที่

สงบและเย็น และสอดคล้องกับแนวคิดของชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ (2559 : หน้า 7 - 15) ที่กล่าวว่า การมีน้ำใจ การคิดถึงคนอื่น มีน้ำใจเอื้ออาทรต่อกันและกัน

1.3 ด้าน Happy Relax (ผ่อนคลาย) ลักษณะประชากรกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงควรรู้จักการผ่อนคลายกับการศึกษาและสิ่งต่าง ๆ และสภาพชีวิตที่เป็นสุข รู้ความสงบ รู้จักผ่อนคลายกับความวิตกกังวล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอภิชัยมงคล และคณะ (2544) ที่กล่าวว่า สภาพชีวิตที่เป็นสุข อันเป็นผลมาจากความสามารถในการจัดการแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีศักยภาพจะพัฒนาตนเองเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีโดยครอบคลุมถึงความดีภายใน และสอดคล้องกับแนวคิดของ ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ (2559 : หน้า 6 - 15) ที่กล่าวว่า รู้จักการผ่อนคลายกับสิ่งต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต ต้องหาวิธีผ่อนคลาย เพื่อรักษาสมดุลของชีวิตไว้

1.4 ด้าน Happy Brain (หาความรู้) ลักษณะประชากรกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงควรเป็นผู้รู้จักการเรียนรู้ เป็นผู้มีจิตใจอิสระด้วยความรู้เท่าทันต่อการศึกษาและสิ่งทั้งหลายเพื่อที่นักศึกษาจะได้นำความรู้ไปใช้ในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมชาย ศักดาเดเวคีอินร (2544) ที่กล่าวว่า ซึ่งเป็นรูปธรรม และการวัดเชิงภาวะวิสัย (Objective) โดยมีดัชนีชี้วัดองค์ประกอบความสุขจากภายนอก เช่น สุขภาพ ระดับการศึกษา การทำงาน และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ (2559 : หน้า 6 - 15) ที่กล่าวว่าการศึกษาคือหาความรู้ การพัฒนาตนเองตลอดเวลาเพื่อให้เป็นมืออาชีพ และเพื่อให้เกิดความมั่นคงก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

1.5 ด้าน Happy Soul (ทางสงบ) ลักษณะประชากรกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ควรเป็นผู้ที่มีคุณธรรม เช่น การเป็นคนดี มีศรัทธาต่อศาสนา มีศีลธรรมในการดำเนินชีวิต มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยตรงต่อเวลา มีคุณงามความดี มีศรัทธาต่อสิ่งที่ดีงาม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอัมพร โอตระกูล (2538) ที่กล่าวว่า การรับรู้ทางความคิด การแสดงออกทางอารมณ์ และการกระทำที่ตอบสนองต่อตนเอง และสอดคล้องกับแนวคิดของชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ (2559 : หน้า 6 - 15) ที่กล่าวว่า การเป็นผู้ที่มีคุณธรรม เบื้องต้นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันของสังคมมนุษย์และเป็นคุณธรรมที่สำคัญต่อการทำงานเป็นทีม การเป็นคนดี มีศรัทธาต่อศาสนา มีศีลธรรมในการดำเนินชีวิต มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยตรงต่อเวลา เป็นต้น

1.6 ด้าน Happy Money (ปลอดภัย) ลักษณะประชากรกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงควรรู้จักการใช้เงินให้เหมาะสมกับตนเองมีขีดจำกัดในการซื้อของ รู้จักวางแผนทางการเงินและทำบัญชีรายรับรายจ่าย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมชาย ศักดาเดเวคีอินร (2544) ที่กล่าวว่า มนุษย์มีข้อจำกัดที่กำลังซื้อ หรือรายได้ ความสุขจึงเป็นเป้าหมายสุดท้ายของการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวม และสอดคล้องกับแนวคิดของชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ (2559 : หน้า 6 - 15) ที่กล่าวว่า เป็นผู้ใช้เงินเป็นมีเงินเก็บ รู้จักใช้ เป็นหนี่อย่างมีเหตุผล มีชีวิตที่เหมาะสมกับตนเอง ทั้งนี้ต้องบริหารจัดการรายรับและรายจ่ายของตนเองและครอบครัว โดยอาจทำบัญชีรายรับ รายจ่าย

1.7 Happy Society (สังคมดี) ลักษณะประชากรกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงควรเป็นผู้มีความสุขในสถานศึกษาและมีความสุขในสังคม ซึ่ง

สอดคล้องกับแนวคิดของพระพรหมคุณาภรณ์ (2550) ที่กล่าวว่า โดยแบ่งความสุขออกเป็น 3 ประเภท คือ ความสุขด้านรูปธรรม หมายถึง ความสุขที่ตามองเห็น เช่น การมีทรัพย์สิน มีอาชีพที่มั่นคง ตำแหน่งยศศักดิ์ ฐานะเป็นที่ยอมรับของสังคม มีมิตรสหายบริวารและครอบครัวที่ดี มีความสุขอยู่กับตนเองและมีชีวิตที่สมบูรณ์ และสอดคล้องกับแนวคิดของชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ (2559 : หน้า 6 - 15) ที่กล่าวว่า การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรและสังคม โดยสังคมมี 2 ระดับคือ สังคมในที่ทำงานกับสังคมนอกที่ทำงาน

1.8 ด้าน Happy Family (ครอบครัวดี) ลักษณะประชากรกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงอยู่ในระดับมาก นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นผู้มีครอบครัวที่อบอุ่นมั่นคงเพราะครอบครัวเป็นเหมือนภูมิคุ้มกันและเป็นกำลังใจเมื่อต้องเผชิญกับปัญหา ครอบครัวสามารถให้ความสุขแก่นักศึกษาได้ เมื่อมีเหตุการณ์มากระทบได้แก่ สิ่งที่เกิดขึ้นแก่จิตใจและเป็นอารมณ์ที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสาวิตรี ทยานศิลป์ (2552) ที่กล่าวว่า สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว สร้างได้โดยการสื่อสาร ติดต่อกัน มีเวลาอยู่ร่วมกันอย่างคุ้มค่า แบ่งปันใส่ใจกันและกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ (2559 : หน้า 6 - 15) ที่กล่าวว่า การมีครอบครัวที่อบอุ่นและมั่นคง และครอบครัวเป็นกำลังใจดีในการทำงาน เพราะครอบครัวเป็นเหมือนภูมิคุ้มกันเป็นกำลังใจเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาหรืออุปสรรคในชีวิต

2. ผลการศึกษาความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.1 ลักษณะประชากรกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีเพศไม่ต่างกัน ทำให้ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงโดยรวมไม่ต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้าน Happy Body (สุขภาพดี) ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศชายมีความสุขในการเรียนมากกว่าเพศหญิง อาจเนื่องมาจากเพศชายให้ความสนใจด้าน Happy Body (สุขภาพดี) จึงทำให้เพศชายมีความสุขในการเรียนมากกว่าเพศหญิงซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จตุรวัฒน์ ผนังรัมย์ (2560) การเปรียบเทียบระดับความสุข ตามภูมิหลังของนักศึกษา พบว่านักศึกษาเพศหญิงมีความสุขมากกว่านักศึกษาเพศชาย และสอดคล้องกับแนวคิดของณิชารีย์ แก้วไชยษา (2559) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงาน ได้แก่ และปัจจัยทำนายความสุขในการทำงาน ได้แก่ ทุนพลังใจทางบวก อายุการทำงาน และการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.2 ลักษณะประชากรกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีอายุต่างกัน ทำให้ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงโดยรวมต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้าน Happy Body (สุขภาพดี) ด้าน Happy Heart (น้ำใจงาม) ด้าน Happy Relax (ผ่อนคลาย) ด้าน Happy Brain (หาความรู้) ด้าน Happy Soul (ทางสงบ) ด้าน Happy Society (สังคมดี) และด้าน Happy Family (ครอบครัวดี) ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีอายุช่วง 21-25 ปี มีความสุขในการเรียนซึ่งสัมพันธ์กับด้าน Happy Body (สุขภาพดี) ด้าน Happy Heart (น้ำใจงาม) ด้าน Happy Relax (ผ่อนคลาย) ด้าน Happy Brain (หาความรู้) ด้าน Happy Soul (ทางสงบ) ด้าน Happy Society (สังคมดี) และด้าน Happy Family (ครอบครัวดี) มากกว่าช่วงอายุอื่น อาจเนื่องมาจากช่วงอายุ 21-25 ปีเป็นช่วงวัยที่พร้อมเปิดรับการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดนฤมล แสงผล (2554) ที่กล่าวว่า

อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อความสุขในการทำงานไม่แตกต่างกันและปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงาน ได้แก่ การติดต่อสัมพันธ์ ความรักในงาน ความสำเร็จในงาน และเป็นที่ยอมรับ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความสุขในการทำงาน และสอดคล้องกับแนวคิดของนิซารีย์ แก้วไชยษา (2559) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงาน ได้แก่ อายุ และปัจจัยทำนายความสุขในการทำงาน ได้แก่ ทุนพลังใจทางบวก อายุการทำงาน และการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.3 นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีสถานภาพต่างกัน ทำให้ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงโดยรวมต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้าน Happy Brain (หาความรู้) ด้าน Happy Society (สังคม) และด้าน Happy Family (ครอบครัว) ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้างมีความสุขมากกว่าสถานภาพโสดและสมรส อาจเนื่องมาจากมีเวลาในการเรียนมากกว่าซึ่งสัมพันธ์กับความสุขด้าน Happy Brain (หาความรู้) และด้าน Happy Society (สังคม) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนฤมล แสงผล (2554) ที่กล่าวว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีผลต่อความสุขในการทำงานไม่แตกต่างกัน และปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงาน ได้แก่ การติดต่อสัมพันธ์ ความรักในงาน ความสำเร็จในงาน และเป็นที่ยอมรับ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความสุขในการทำงาน และสอดคล้องกับแนวคิดของนิซารีย์ แก้วไชยษา (2559) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงาน ได้แก่ สถานภาพสมรส และ ปัจจัยทำนายความสุขในการทำงาน ได้แก่ ทุนพลังใจทางบวก อายุการทำงาน และการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.4 ลักษณะประชากรกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีสาขาวิชาต่างกัน ทำให้ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงโดยรวมต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้าน Happy Body (สุขภาพดี) ด้าน Happy Heart (น้ำใจงาม) ด้าน Happy Relax (ผ่อนคลาย) ด้าน Happy Brain (หาความรู้) ด้าน Happy Soul (ทางสงบ) ด้าน Happy Money ด้าน (ปลอดภัย) ด้าน Happy Society (สังคม) และด้าน Happy Family (ครอบครัว) ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่านักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีสาขาวิชาการตลาดมีความสุขในการเรียนมากกว่าสาขาอื่นๆ อาจเนื่องมาจากสาขาการตลาดเป็นผู้มีสุขภาพกายและใจทั้งด้าน ด้าน Happy Body (สุขภาพดี) ด้าน Happy Heart (น้ำใจงาม) ด้าน Happy Relax (ผ่อนคลาย) ด้าน Happy Brain (หาความรู้) ด้าน Happy Soul (ทางสงบ) ด้าน Happy Money ด้าน (ปลอดภัย) ด้าน Happy Society (สังคม) และด้าน Happy Family (ครอบครัว) มากกว่าสาขาอื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแพรวพรรณ โสมาศรี (2556) ที่กล่าวว่า นิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่ต่างกัน มีการใช้ชีวิตโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับแนวคิดของจตุรวัฒน์ ฌณีกรมย์ (2560) ที่กล่าวว่า การเปรียบเทียบระดับความสุข ตามภูมิหลังของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี มีความสุขมากกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่อื่นๆ

2.5 ลักษณะประชากรกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีภูมิลำเนาต่างกัน ทำให้ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงโดยรวมไม่ต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้าน Happy Money (ปลอดภัย) ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มี

ภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออก แลภาคกลางมีความสุขในการเรียนมากกว่าที่อยู่ภูมิลำเนาอื่นซึ่งสัมพันธ์กับความสุขด้าน Happy Money (ปลอดหนี้) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของณัฐดนัย เอี่ยมวัฒน์เสรี และคณะ (2560) ที่กล่าวว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตของนิสิต ได้แก่ ภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล รู้สึกไม่พึงพอใจในที่พักอาศัย ความสัมพันธ์กับเพื่อนๆ ในมหาวิทยาลัยไม่ดี มีจำนวนเพื่อนสนิทมาก ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยหรือคณะ และสอดคล้องกับแนวคิดของจตุรวัฒน์ ผนังรัมย์ (2560) ที่กล่าวว่า การเปรียบเทียบระดับความสุข ตามภูมิลำเนาของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี มีความสุขมากกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่อื่น

2.6 ลักษณะประชากรกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีที่พักอาศัยของนักศึกษาต่างกัน ทำให้ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงโดยรวมไม่ต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้าน Happy Brain (หาความรู้) ด้าน Happy Society (สังคมดี) และด้าน Happy Family (ครอบครัวดี) ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีบ้านพักของตนเองมีความสุขกับ ด้าน Happy Brain (หาความรู้) ด้าน Happy Society (สังคมดี) และด้าน Happy Family (ครอบครัวดี) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของณัฐดนัย เอี่ยมวัฒน์เสรีและคณะ (2560) ที่กล่าวว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตของนิสิต มีทั้งหมด 16 ตัวแปร ได้แก่ เพศชาย มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล กลุ่มสาขาวิชาสายศิลป์ ค่าใช้จ่ายที่ได้รับมากกว่า 8,000 บาทต่อเดือน รู้สึกไม่พึงพอใจในที่พักอาศัย และสอดคล้องกับแนวคิดของณิตา พิศเพลิน และลัดดาวัลย์ เกษมเนตร (2561) ที่กล่าวว่า ความสุขของนักศึกษาในการใช้ชีวิตในหอพักนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง เขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย แยกตามคณะวิชาและระยะเวลาที่พักอาศัยในหอพัก

2.7 ลักษณะประชากรกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่นักศึกษาเดินทางโดยไม่ต่างกัน ทำให้ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงโดยรวมไม่ต่างกัน

ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

จากผลวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในการวิจัยเพื่อให้เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ดังนี้

ปัจจัยด้านประชากร

จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มี เพศ อายุ สถานภาพ สาขาวิชา ภูมิลำเนา ที่พักนักศึกษาและนักศึกษาเดินทางโดยที่แตกต่างกัน ทำให้ความสุขนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงต่างกัน ดังนั้นมหาวิทยาลัยรามคำแหง จะต้องให้ความสนใจกับปัจจัยด้านประชากรดังกล่าวข้างต้น โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการให้ความสุขกับนักศึกษา โดยให้พิจารณาในด้านเพศ อายุ สถานภาพ สาขาวิชา ภูมิลำเนา ที่พักนักศึกษาและนักศึกษาเดินทางโดย เพื่อให้นักศึกษามีความสุขในการศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงตลอดจนนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

ความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้าน Happy Body (สุขภาพดี)

ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความสุขของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้าน Happy Body (สุขภาพดี) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งนักศึกษาให้ความสำคัญกับการมีสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ดังนั้น มหาวิทยาลัยรามคำแหงควรให้ความสำคัญโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการให้ความรู้เพื่อให้เกิดความสุขกับนักศึกษาและมีการจัดกิจกรรม เช่น จัดกิจกรรมวิ่งมาราธอน เป็นต้น

ด้าน Happy Heart (น้ำใจงาม)

ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความสุขของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้าน Happy Heart (น้ำใจงาม) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งนักศึกษาให้ความสำคัญกับการมีน้ำใจ การคิดถึงคนอื่น มีน้ำใจเอื้ออาทรต่อกันและกัน ดังนั้น มหาวิทยาลัยรามคำแหงควรให้ความสำคัญโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการให้ความรู้เพื่อให้เกิดความสุขกับนักศึกษาและมีการจัดกิจกรรม เช่น ในการเรียนร่วมกันในห้องเรียนมีการแบ่งกลุ่มทำรายงานเพื่อให้นักศึกษามีส่วนร่วมทุกคน

ด้าน Happy Relax (ผ่อนคลาย)

ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความสุขของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้าน Happy Relax (ผ่อนคลาย) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งนักศึกษาให้ความสำคัญกับการรู้จักการผ่อนคลายกับสิ่งต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต เมื่อชีวิตในการทำงาน และการดำเนินชีวิตประจำวันมีความเครียด ต้องหาวิธีผ่อนคลาย เพื่อรักษาสมดุลของชีวิตไว้ ดังนั้น มหาวิทยาลัยรามคำแหงควรให้ความสำคัญโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการให้ความรู้เพื่อให้เกิดความสุขกับและมีการจัดกิจกรรม เช่น จัดสถานที่พักผ่อนเพื่อคลายเครียดในช่วงเวลาพักเบรกให้กับนักศึกษา เป็นต้น

ด้าน Happy Brain (หาความรู้)

ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความสุขของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้าน Happy Brain (หาความรู้) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งนักศึกษาให้ความสำคัญกับการศึกษาหาความรู้ การพัฒนาตนเองตลอดเวลาเพื่อให้เป็นมืออาชีพ และเพื่อให้เกิดความมั่นคงก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ดังนั้น มหาวิทยาลัยรามคำแหงควรให้ความสำคัญโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการให้ความรู้เพื่อให้เกิดความสุขกับนักศึกษาและมีการจัดกิจกรรม เช่น มีจัดอบรมเกี่ยวกับอาชีพเพื่อก่อให้เกิดรายได้ และมีการจัดอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพให้กับนักศึกษานอกเหนือจากวิชาที่เรียน เป็นต้น

ด้าน Happy Soul (ทางสงบ)

ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความสุขของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้าน Happy Soul (ทางสงบ) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งนักศึกษาให้ความสำคัญกับการมีคุณธรรมที่สำคัญต่อการทำงานเป็นทีม การเป็นคนดี มีศรัทธาต่อศาสนา มีศีลธรรมในการดำเนินชีวิต มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยตรงต่อเวลา เป็นต้น ดังนั้น มหาวิทยาลัยรามคำแหงควรให้ความสำคัญโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการให้ความรู้เพื่อให้เกิดความสุขกับนักศึกษา ด้านการเป็นผู้มีคุณธรรมและความกตัญญู เช่น สร้างความรับผิดชอบต่อให้นักศึกษามาเรียนให้ตรงเวลา เป็นต้น

ด้าน Happy Money (ปลอดภัย)

ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความสุขของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้าน Happy Money (ปลอดภัย) รามคำแหง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งนักศึกษาให้ความสำคัญกับการเป็นผู้ใช้เงินเป็นมีเงินเก็บ รู้จักใช้ เป็นหนี้อย่างมีเหตุผล มีชีวิตที่เหมาะสมกับตนเอง ทำบัญชีรายรับ รายจ่าย ดังนั้น มหาวิทยาลัยรามคำแหงควรให้ความสำคัญโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา

โครงการให้ความรู้เพื่อให้เกิดความสุขกับนักศึกษาและมีการจัดกิจกรรม เช่น จัดอบรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน การทำบัญชีรายรับรายจ่าย เป็นต้น

ด้าน Happy Society (สังคมดี)

ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความสุขของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้าน Happy Society (สังคมดี) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งนักศึกษาให้ความสำคัญในการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรและสังคม โดยสังคมมี 2 ระดับคือ สังคมในที่ทำงานกับสังคมนอกที่ทำงาน ดังนั้น มหาวิทยาลัยรามคำแหงควรให้ความสำคัญโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการให้ความรู้เพื่อให้เกิดความสุขกับนักศึกษา เช่น จัดกิจกรรมกีฬาให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เป็นต้น

ด้าน Happy Family (ครอบครัวดี)

ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความสุขของนักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้าน Happy Family (ครอบครัวดี) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งนักศึกษาให้ความสำคัญในการมีครอบครัวที่อบอุ่นและมั่นคง ให้ความสำคัญต่อครอบครัว และครอบครัวเป็นกำลังใจที่ดี การมีครอบครัวเข้มแข็งจะทำให้สังคมมั่นคงด้วย ดังนั้น มหาวิทยาลัยรามคำแหงควรให้ความสำคัญโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการให้ความรู้เพื่อให้เกิดความสุขกับและมีการจัดกิจกรรม เช่น จัดกิจกรรมให้นักศึกษาและกิจกรรมที่จัดขึ้นมีคนในครอบครัวนักศึกษาเข้าร่วมในกิจกรรมด้วย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษานักศึกษาระดับปริญญาโท MBA โครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงเท่านั้น ดังนั้น ควรจะขยายเขตพื้นที่ที่จะศึกษาให้ครอบคลุมมากขึ้น อาทิเช่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดต่าง ๆ ที่มีประชากรที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ความแตกต่างทางด้านความคิดเห็น และได้ผลการวิจัยที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

2. เพื่อให้ได้ข้อมูลหลากหลายและชัดเจนมากยิ่งขึ้น ควรนำสถิติตัวอื่นมาใช้ในการวิเคราะห์ ร่วมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก และการจัดการสัมภาษณ์แบบกลุ่มควบคู่กับการแจกแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2552). *Work&Life บริหารจัดการอย่างไรให้สมดุล*. ค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2563, จาก <https://www.dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=29940>
- จตุรวัฒน์ ณีกริมย์. (2560). *การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสุขของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2559*. การค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- จิราภรณ์ สรรพวีรวงศ์และคณะ. (2559). *ความสุขของนักศึกษามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*. สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์, มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- ชาวนิวทีย์ วสันต์ธนารัตน์. (2559). *การสร้างองค์กรแห่งความสุขกันเถอะ ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2559*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัท แอทโพธิ์พริ้นท์ จำกัด.
- ณิชารีย์ แก้วไชยษา. (2559). *ความสุขในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานในบริษัทนำเข้าและจัดจำหน่ายสินค้าแห่งหนึ่ง*. สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ณัฐดนัย เอี่ยมวัฒน์เสรีและคณะ. (2560). *สุขภาพจิตและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ณินดา พิศเพลิน และลัดดาวลัย เกษมเนตร. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของนักศึกษาในการใช้ชีวิตในหอพักนักศึกษา : กรณีศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง เขตกรุงเทพมหานคร. สาขาวิชาจิตวิทยาประยุกต์ คณะจิตเวช, วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ สาทรใต้ กรุงเทพมหานคร.*
- ณภัทร เลขะวิฒนะ. (2556). *การพัฒนาแบบจำลองการเลือกรูปแบบการเดินทางสำหรับนักเรียนระหว่างรถนักเรียนและยานพาหนะอื่น. สาขาวิชาวิศวกรรมขนส่ง.*
- นฤมล แสงผล. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. วิชาเอกการจัดการทั่วไป คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.*
- แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 -2579. (2562). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. ค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2563, จาก <http://www.lampang.go.th/public60/EducationPlan2.pdf>*
- พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพระราชพิธีกาญจนาภิเษกทรงครองราชย์ครบ ๕๐ ปี. (2539). *ความสุขความเจริญอันแท้จริงนั้น. ค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2563, <https://www.dmcg.go.th/detailAll/2441/pc/23>*
- แพรวพรรณ โสมาศรี. (2556). *การศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สาขาวิชาการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- สุพิชญ์กฤตา พักโพธิ์เย็น. (2559). *ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.*
- อนนต์ศรี วงษ์ชัยสุวรรณ. (2552). *รูปแบบการเดินทางของนักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่บนถนนสามเสน. สาขาวิชาการวางแผนภาค ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง.*